

Rapport 2¹ till Lions i 101S från "Lions Rent Vatten"

Lionsvänner i 101S

Den här rapporten präglas av erfarenheter från resan till Tanzania² i januari. Varmt - men oerhört intressant och givande. Avsikten var i korthet att:

- Bilda ett nätverk med myndigheter, organisationer, vattenexperter, borrhare m.fl.
- Lära känna personer som vi bör samarbeta med och få dem intresserade av LRV.
- Studera förutsättningar och möjligheter för vatten till sjukstugor, byskolor och byar.
- Initiera utredningar och planering för inledande vattenprojekt 2009.
- Bedöma hur olika projekt organiseras, genomförs och sköts på bästa sätt.
- Skapa en lokal organisation i Morogoro för bevakning och samordning.

36 procent tanzaner lever på eller under existensminimum. 16 miljoner saknar rent vatten. LRV:s insatser behövs och är välkomna.

Nätverk och kontakter

Morogoro Region (län) består av sex distrikt, varav LRV fokuserar på Morogoro Rural och Mvomero med 600.000 inv. I dessa distrikt har Sveriges och Stens "Morogoro projekt" sedan 1987 bidragit med läkarutbildning, sjukhusutrustning m.m. Distrikten kan ses som storkommuner (Malmö) och leds av en "Director" (kommunchef). Med Sten som "dörröppnare" fick vi bra kontakt med båda "Directorerna" (DED) och deras vatteningenjörer (DWE) - fyra viktiga nyckelpersoner.

Vi träffade också hjälporganisationer, borrhare, leverantörer m.fl. Introduktionen som sänts i förväg ledde snabbt in samtalet på vattenfrågorna. Då ett förplanerat möte kunde knoppa av ett par, tre till blev det långa dagar. Under 30 möten/fältbesök knöts kontakt med 20 organisationer och ett 50-tal personer - alla vänliga, intresserade och hjälpsamma.

Koordinator, NGO och Lions Club Morogoro

LRV bör finnas på plats och Dr Peter Nkulila, Stens koordinator sedan flera år i Morogoro projektet, åtog sig den rollen även för LRV. Peter är pensionerad läkare med stor lokalkännedom efter tjänst vid sjukstugor och regionadministration. Peter har i flera år försökt bilda en lionsklubb i Morogoro men för få har visat intresse. Vattenprojektet blev en katalysator och LC Morogoro – med 20 medlemmar och LC Dar es Salaam som fadderklubb – kan bli en verklighet under året.

Ideella organisationer kan få status som Non Governmental Organization. LCIF är internationell NGO (www.lionsclubs.org/EN/content/pdfs/ngo_color.pdf). För att LRV ska bli NGO måste vår verksamhet registreras med en adress i Tanzania. Registrering samt ett kontorsrum för Peter är försumbara utgifter som ger klara fördelar vad avser projektstatus och möjlighet till skattebefrielse.

Rent vatten till HC och byar i Melela och Tawa

Planen att utföra de första brunnarna i anslutning till HC (hälsocentraler) är fortfarande hållbar. Därmed kan även närliggande by(ar) och skola få vatten. Distriktens vatteningenjörer Magumbo och Juliana utreder lösningar och vi väntar på deras rapporter.

Lägen för en brunn nära HC Melela söks med geofysiskt teknik av en hydrogeolog vid Vattenministeriet som är placerad i Morogoro. Relikt saltvatten förekommer och är odrickbart. En brunn med bra vatten bör därför utnyttjas med full kapacitet. Istället för flera brunnar är det bättre att pumpa vatten från den säkra brunnen via ledning till tappställen nära byborna.

¹ Information om LRV samt ett flertal dokument finns på www.lionsrentvatten.se. Där finns också en resedagbok som i text och bild närmare beskriver möten och upplevelser samt de riktlinjer som LRV nu jobbar efter.

² I resan 17/1-2/2 2009 deltog Jan Hult LC Åhus, Mats Bucht LC Reng Höllviken och Sten Jansson LC Fjugesta

I Melela skulle en lyckad pumpbrunn, driven med t.ex. solenergi, kunna ge ca 2 500 bybor, patienter och skolbarn en säker och lättare vattenförsörjning.

I Tawa får hälsocentralen och 5 000 boende i närliggande bergsbyar käll-liknande vatten via ledning och tappställen. 6 000 bybor har för lång väg till dessa tappställen och hämtar förorenat flodvatten nedströms bergen. Dessa 6 000 är överrepresenterade vad gäller kolera, diarréer och barndödlighet. En förlängd ledning med nåbara tappställen skulle väsentligt förbättra deras hälsa och livskvalitet.

FUN/SUNPUMP ger vatten till småskolor

100-tals skolor på landsbygden saknar vatten för dryck och hygien och smutsiga barn är särskilt utsatta för trakom. ITI (Trakom Initiative) och ELCT (kyrkan) hjälper skolor med vatten och sanitet, men behovet är enormt. Ett erbjudande om FUN/SUNPUMP som vi fick från pumptillverkaren JCPS i Dar es Salaam lät därför intressant.

JCPS samverkar med organisationen Water for All, som har sponsorerat med vattenlösningar för småskolor men som saknar objekt där det finns brunnar med rent vatten. Water for All vill samverka även med Lions och bjuder, via JCPS, på en komplett installation av solenergidriven monopump, lekkarusell och högtank. Motkravet är att LRV under 2009 anvisar minst fem skolor som har, eller via LRV får, en säker grundvattertäkt i skolområdet.

FUN/SUNPUMP innebär att barnens lek med karusellen i kombination med solcellerna ger tillräcklig el för att driva brunnspumpen. ITI och ELCT inventerar nu skolor som kan vara lämpliga objekt.

Skynda – men långsamt

En tredjedel av brunnarna från tidigare hjälpprojekt är idag ur funktion. Främsta orsak är att brukarna inte medverkat i planering och utförande och inte fått tydligt ansvar för drift, underhåll, vattenskydd och finansiering. Tjänstemän, hjälpporganisationer och entreprenörer är överens om att brukarnas engagemang är lika viktigt som att hitta rent vatten och att antalet år en brunn kan användas är viktigare än mängden brunnar som utförs. Avtal om medverkan och brukaransvar måste klaras ut innan anläggningen påbörjas. I utredningarna om vatten till Melela, Tawa och skolorna som startats ingår att på varje plats finna och teckna avtal med en ansvarsfull "Water User Group".

LRV vill leverera rent vatten så snart som möjligt och kunna rapportera till klubbarna i 101S. Men utan förberedelser och förankring riskerar hjälpen bli kortlivad. LRV strävar efter att ha en brunn färdig före sommaren men inser också det kloka i att "skynda långsamt".

Glasögonutdelning

Vi medförde två resväskor glasögon som med hjälp av lokal optiker och läkare under två dagar fördelades till ca 200 bybor. Ett bra och billigt sätt att hjälpa människor att få ett arbete, ta hand om familjen och följa med i skolarbetet. Lions - fortsatt samla in glasögon!

Lärpengar

LRV kostar att planera. Även om Peter nu finns på plats måste vi visa engagemang genom minst två besök per år. I höst åker Mats och Anders till Morogoro för att följa och styra upp de olika vattenprojekten. Och förhoppningsvis utveckla kontakterna med en ny LC Morogoro. Dessa "lärpengar" finansieras med den grundplåt som LRV fått från LC Åhus/Hörby/Reng Höllviken.

Klubbarna i 101S har nu betalat in 250 000 kronor. Det betyder att minst 1 250 skånska lions stöder LRV via projektkatalogen. Stort TACK för förtroendet. Beloppet finns i säkert förvar hos DK Kerstin och sparas för konkreta vattenprojekt som LRV kommer att medverka i eller utföra.

Vänliga hälsningar från projektgruppen

Jan Hult

PS/ Webmaster Bengt har hjälpt oss skapa www.lionsrentvatten.se – kolla och blogga!